

Dönem : 1
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 1 e ek

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin, T. B. M. M. Üyeleri, Senato ve Millet Meclisi Başkanlarıyla, Başkanvekilleri, İdare Âmirleri, Denetçiler, Başkanlık Divanı Kâtipleri ve Bakanlar Kurulu Üyelerinin istihkakları hakkında kanun teklifi ve Anayasa Komisyonu raporu (2/7)

Millet Meclisi
Anayasa Komisyonu
Esas No. : 2/7
Karar No. : 4

26 . 12 . 1961

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Millet Meclisince 25 . 12 . 1961 günü ittihaz olunan kararla (Büyük Millet Meclisi üyeleri, Senato ve Millet Meclisi Başkanlarıyla Başkanvekilleri, İdare Âmirleri, Denetçiler, Başkanlık Divanı Kâtipleri ve Bakanlar Kurulu üyelerinin istihkakları hakkında kanun teklifi) ne mütedair olarak Bütçe ve Maliye komisyonlarınca ayrı ayrı hazırlanan metinlerden hangisinin Anayasanın 82 nci maddesine uygun olduğunun tesbiti maksadiyle komisyonumuza havale edilmiş bulunan metinler tetkik ve müzakere olundu :

Anayasanın 82 nci maddesi hükmü aynen : (Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yollukları kanunla düzenlenir. Ödenegin aylık tutarı birinci derecedeki Devlet memurunun aylığını, yolluk da ödenegin yarısını aşamaz.....) tâbirini vaz'etmiş bulunmaktadır. Maliye Komisyonu maddedeki (Birinci derecedeki Devlet memurunun aylığı) tâbirini 7244 sayılı Kanunun 1 nci maddesindeki cetvelde yazılı birinci derecedeki Devlet memurunun kıdem tazminatı ile birlikte alabileceği maaş ve en yüksek ödenek tutarına ve Bütçe Komisyonu ise aynı tâbiri 7244 sayılı Kanunun 1 nci maddesindeki cetvelde yazılı birinci derecedeki Devlet memurunun kıdem tazminatı, ve ödenek hariç bırakılarak aylığına eşit mânada anlamış bulunmaktadır.

Komisyonumuz Anayasanın 82 nci maddesindeki ibarenin anlaşılış şeklini tesbit bakımından aylık, maaş, ödenek ve birinci derecedeki Devlet memuru ile birinci derece Devlet memuru tâbirleri ve maddenin sevkı sebebine ait gerekçe üzerinde tevakkuf etmiştir.

Aylık ve maaş tâbirleri umumiyetle mevzuatımızda karışık şekilde kullanılmış olmakla beraber maaşın, her derecedeki Devlet memuruna hizmeti karşılığı verilmekte olan sabit ücreti, aylığın ise memurun maaşı ile birlikte kıdem tazminatı ve sair muhtelif namlar altında ve maaşın teferruatını teşkil eder şekilde her ay eline geçen paradan ibaret bulunduğu anlaşılmaktadır. İlmî içtihatlarda bu anlayışın aksini müeyyit bir mütalâa tesbit edilememiştir. 82 nci maddenin birinci fıkrasında kullanılan aylık tâbirinin de bu itibarla, maaş tâbirinden farklı olarak yukarıda bahsedildiği gibi birinci derecedeki Devlet memurunun müfredatı ile birlikte maaşını ifade ettiği neticesine varılmıştır. Nitekim maddenin üçüncü fıkrasında kullanılan (aylık ve ödenek) tâbirlerin, aynen Anayasanın memurlar için sevk ettiği 117 nci ve hâkimler için derpiş ettiği 134 ncü maddelerinde kullanılmış olamkla 82 nci maddenin sevkindeki gerekçenin yani milletvekilleri ve Senato üyelerinin hizmet karşılığı doğan mali menfaatleri bakımından kaderlerini birinci derecedeki Devlet memurlarının kaderine bağlamak ve asla ondan dün bir seviyede tesbit etmemek hususundaki maksadın tahakkuk gayesiyle kullanıldığı kanaatine varılmıştır.

Netice itibariyle Senato üyeleri ile milletvekilleri ödenek ve yollukları hakkında Maliye Komisyonu raporunda belirtilen görüşün Anayasanın 82 nci maddesi hükmüne uygun olduğuna oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Anayasa Komisyonu Başkanı
Ankara
Çekimsirim.
Burhan Apaydın

Başkanvekili ve bu
Rapor Sözcüsü
İstanbul
Saadet Evren

Kâtip
Maraş
Kemal Bağcıoğlu

Sözcü
İstanbul

Balıkesir
Muhalifim, muhalefet
serhim ilişiktir.
A. Aydın Bolak

Çanakkale
Refet Sezgin

Maliye Komisyonunun raporu Anayasanın 82 nci maddesine aykırıdır. Bu itibarla Anayasa Komisyonu raporuna muhalifim. Söz hakkım mahfuzdur.

A. Cöşkun Kırca

Çorum
Abdurrahman Güler

Elâzığ

Erzincan

Maliye Komisyonunun raporu Anayasanın 82 nci maddesine aykırıdır. Bu itibarla Anayasa Komisyonu raporuna muhalifim. Söz hakkım mahfuzdur.

Nurettin Ardaçoğlu

Hüsamettin Atabeyli

İçel
Burhan Bozdoğan

İzmir

Konya

A. Naili Erdem
İmzada bulunamadı

Maliye Komisyonunun raporu Anayasanın 82 nci maddesine aykırıdır. Bu itibarla, Anayasa Komisyonu raporuna muhalifim. Söz hakkım mahfuzdur.

Fakih Özfakih

Malatya
Avni Akşit

Manisa

Muğla

Maliye Komisyonunun raporu Anayasanın 82 nci maddesine aykırıdır. Bu itibarla, Anayasa Komisyonu raporuna muhalifim. Söz hakkım mahfuzdur.

Ş. Raşit Hatipoğlu

İlhan Tekinalp

Sivas
Güner Sarısözen

Sivas

Urfa

Cevad Odyakmaz

Maliye Komisyonunun raporu Anayasanın 82 nci maddesine aykırıdır. Bu itibarla, Anayasa Komisyonu raporuna muhalifim. Söz hakkım mahfuzdur.

Atalay Akan

MUHALEFET ŞERHİ

Verilen kararlar Maliye Komisyonunun raporunun (1) nci maddesinin Anayasanın hükümlerine uygunluğu kabul edilmiştir. Heyeti Umumiyede tafsil ve tâmik edeceğim şu kısa sebeplerle karara muhalifim.

1. Kurucu Meclis Anayasa Komisyonunun bu mevzuata ait müzakere zabıtlarının celbi hususundaki Riyaset teklifinin ret esbabı isabetsizdir.

2. Aylık, maaş, ücret ve yolluk terimlerinin vâzihan tesbiti için bir mütehasıs celbi teklifinin reddi isabetsizdir.

3. Kabul edilmiş Maliye Komisyonu kararı,
Mevcut ve barem derecelerini gösterir mevzuata,

Kurucu Meclisle ilgili 157 sayılı Kanununun 40 nci maddesi ve bu tediyelere esas Bütçe Kanununa,

Kanunların ve anayasaların tefsiri kaidelerine,

Ve Anayasanın 82 nci maddesinin metnine ve diğer hükümlerine tamamen aykırı ve parlamenter sistemin bu sebeplerle prestijine mütebayındır.

Söz hakkımın mahfuziyeti
kaydıyle

Balıkesir Milletvekili
Ahmet Aydın Bolak